No. 3022 Woensdag 25 Jan. 1939 56ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs. voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

De Toestand van de Katholieken in 1813

VERDRUKKING EN SCHIJNBARE VRIJHEID.

De Houding van Willem I.

De Verenigde Katholieke Pers te Amsterdam heeft op 17 November 1938 een zeer verzorgd extra-feestnummer uitgegeven, bij de dankbare herdenking van het 125-jarig bestaan van Neerland's onafhankelijkheid. Aan dit extra-nummer ontlenen wij deze beschouwing van de kundige hand van dr. G. Görris S.J.

Bij het herstel van de Nederlandse onafhankelijkheid in 1813 stond het Katholicisme er wel geheel anders voor, dan gedurende de ongeveer drie eeuwen van de Republiek. Er had n.l. in de 20 voorafgaande jaren een belangrijke verandering ten gunste der Katholieken plaats gehad. Het was begonnen met de Patriottentijd.

De Patriotten, hevig gekant tegen de Orangistische regenten-regering, doortrokken van de nieuwe ideeën van tolerantie, van vrijheid, gelijkheid en broederschap, van volksrechten en volksinvloed op de regering, hadden onder de Katholieken geestdriftige aanhangers gewonnen.

Men kan zeggen: de Katholieken, als geheel genomen en voor zo ver zij zich met de publieke aangelegenheden bemoeiden, waren patriots gezind. Geen wonder! De triomf der nieuwe denkbeelden zou hun de bevrijding brengen uit een toestand van verdrukking en minderwaardigheid, waarin zij niet alleen in de vrije beleving van hun godsdienst waren verhinderd, maar ook maatschappelijk, cultureel en financieel op allerlei wijzen waren achtergesteld en gekneveld.

In het altijd lezenswaardige boek van dr. Witlox (De Kath. Staatspartij I) kan men uitvoerig beschreven vinden, welk een invloedrijke rol de Katholieken in de Nationale Vergadering (1796-89) en bij de eerste staatsgreep van 22 Jan. 1798 hebben gespeeld. Niet, althans niet formeel, als Katholieken. Zij kwamen op, en dat in de snorkende tirades waarin de revolutionnaire roes van toenmaals zich placht te uiten, voor vrijheid voor allen. Zij waren natuurlijk tegenstanders van de voorrechten der heersende Staatskerk, en stemden mede voor de afschaffing daarvan. Doch zij eisten de vrijheid voor Remonstranten, Joden en slaven, even goed als voor zich zelf.. De brave pastoor Witbols, lid van de Nationale Vergadering, even goedhartig van aard als heftig revolutionnair van ideeën en van toon, die in tal van bombastische redevoeringen de meest extreme principen over vrijheid en volksinvloed had uitgegalmd, riep een keer uit: „Ik daag ieder uit om te raden, tot welk een gezindheid ik behore!" Dit was nu wel het toppunt van naïeviteit, maar in zó verre lag er toch waars in zijn woorden: Hij kwam niet op als Katholiek voor Katholieke belangen, doch als patriot voor de vrijheid.

„Niemand in deze vergadering" zei Guljé, een ander Kath. afgevaardigde uit Brabant, toen de kwestie van de afschaffing der slavernij aan de orde was, „heeft beter het ijselijke der slavernij ondervonden dan wij in Bataafs Brabant. Dat gewest werd door 't vorige bestuur niet beter behandeld dan de slavenbevolking der Koloniën. Daarom verfoei ik, Bataafs Brabander ik, die ze van nabij gevoeld heb, de slavernij ten sterkst. en met het levendist gevoeld van verachting."

De Katholieken lieten zich waarlijk niet alleen, zelfs niet hoofdzakelijk, over godsdienstzaken horen; wel de nieuwe orde van zaken had hun belangstelling, en met buitengewone en opvallende ijver en vrijmoedigheid, ja men kan wel zeggen verbijsterende driestheid, traden zij in de Nationale Vergadering op om een nieuwe staat te stichten, waarin niet alleen voor hen, maar voor allen, ongestoorde vrijheid en gelijkheid zou gelden. Trouwens, een opvallend verschijnsel was, dat er zulk een groot aantal Katholieken in de Nationale Vergadering zitting had: 30 op de 126. Het scheen wel, dat er een algehele ommekeer in de positie der Katholieken in Nederland was gekomen en dat de oude tegenstelling: Protestants-Katholiek geheel was opgeheven en overgegaan in een algemene verbroedering.

Art. 19 der Grondwet.

Voeg daarbij, dat art. 19 van de nieuwe Grondwet van Maart 1798 aan elken burger de vrijheid verzekerde om God te dienen naar de overtuiging van zijn hart; dat volgens art. 21 elk kerkgenootschap moest zorgen voor het onderhoud van zijn eredienst, en zo een einde werd gemaakt aan de geprivilegieerde stelling der Calvinistische staatskerk; dat vlg. art. 6 der Additionele Artikelen, de kerkgebouwen, die geen privaat-eigendom waren, zouden worden toegekend aan het kerkgenootschap, dat in de gemeente het grootste getal leden telde, dan lijkt het wel of sinds 1798 de Katholieken volkomen gelijkheid en vrijheid hadden verworven in de Bataafse Republiek en zij thans als volkomen gelijkwaardige burgers naast hun Protestantse landgenoten, in de eenheid van hun gemeenschappelijk Nederlanderschap, voortaan zouden kunnen optreden.

En toch was dit slechts schijn.

Bij het voortschrijden van de tijd (en hiermee volgden wij telkens de Franse gebeurtenissen op een afstandje) kreeg men meer inzicht in de excessen en ondoordachtheden, die uit de eerste revolutionnaire uitbarsting waren voortgesproten. In de politieke zaken werd men minder radicaal, en hiermee gingen ook de veroveringen, door de Katholieken gemaakt, geleidelijk verloren. In 't thans optredend regerings-apparaat hadden zij lang niet meer dezelfde invloed als in de Nat. Vergadering; de mannen, die in de laatste zo stout waren opgetreden, waren van de baan en nieuwe traden er thans niet naar voren.

In het nieuwe bewind hadden de Katholieken zo goed als geen vertegenwoordigers meer. De reactie van het zich hervindend Protestantisme was in volle gang. Wel bleef op papier de vrijheid en gelijkheid van alle godsdiensten voor de wet gewaarborgd, maar in de politiek speelden de Katholieken geen rol meer en in de praktijk van het openbare leven werden zij weer op hun oude plaats teruggedrongen en misten alle invloed.

Onder Lodewijk Napoleon.

Onder koning Lodewijk Napoleon (1806-'10) komt er weinig verandering. Wel was de koning zelf Katholiek en jegens al zijn onderdanen met de beste bedoeling bezield, maar weldra bemerkte hij, dat het Protestantisme, hetwelk in Nederland zo veel eeuwen overheersend was geweest, een macht was, waar hij ten zeerste rekening mee moest houden.

Tijdens de inlijving bij Frankrijk (1810-'13) kwam nog een nieuw groot gevaar opzetten: het gouvernement, doortrokken van de Napoleontische geest van Caesaro-papisme, ging zich op drukkende wijze met de kerkelijke zaken bemoeien: connexie met Rome, benoeming van geestelijken, kloosterorden, enz. Aldus stonden de zaken, toen Nederland in 1813 zich bevrijdde van het Franse juk en de regering in handen legde van den Souvereinen Vorst, den Koning der Nederlanden: Willem I.

Onder Willem I.

Vragen wij ons thans eerst af: Hoe is het mogelijk, dat na zulk een onvervaard, schijnbaar ook succesvol, optreden in de aanvang van de nieuwe tijd, zo ras een volslagen inzinking volgde?

Dit probleem is eigenlijk nog door geen historicus onderzocht; de twee volgende beschouwingen kunnen wellicht enig licht werpen op de kwestie.

Ten eerste ontbrak aan de Katholieken alle organisatie. Gewend als zij waren onder druk te leven en zich schuchter stil te houden, was er onder de Republiek van gezamenlijk optreden naar buiten, om hun rechtmatige invloed te doen gelden en hun rechtmatige grieven opgeheven te zien, nooit sprake geweest. Zoals dr. Witlox terecht opmerkt: „'t Was de grootste ketterij van die tijd, zich te beschouwen als representant van een bepaald district, en vooral van een bepaalde godsdienstige gezindheid". Zeker, de Katholieken, die zo enthousiast de nieuwe staatsbeginselen aanhingen, maakten zich aan die ketterij niet schuldig. Als men daarbij bedenkt, dat zij eeuwenlang buiten het openbare leven waren gehouden en dus nooit mannen gevorm hadden, die ervoor berekend waren daarin een taak te vervullen, is het geen wonder, dat zij in bekwaamheid, zowel op politiek als op wetenschappelijk gebied, verre bij hun Protestantse landgenoten ten achter stonden en er onder hen vooralsnog geen uitstekende persoonlijkheden naar voren traden, om wie de overigen zich konden scharen.

Maar er is een tweede. Men zou zich grotelijk vergissen als men uit de geestdrift, waarmede in de Nat. Vergadering de vrijheids- en gelijkheidsbeginselen werden afgekondigd, zou besluiten, dat nu ook de oude geest van Protestants superioriteitsbesef algemeen uit de Bataafse Republiek was verdwenen. Dat was hoogstens schijn en kon alleen gelden voor de politieke ijveraars, die een ogenblik het hoogste woord hadden gevoerd. Doch in de brede massa, hoog en laag, was dit anders; alleen, zij uitte zich niet. De geest van de tijd was nu eenmaal in de richting van de vrijheid en het scheen moeilijk daar tegen op te komen. Men liet de politieke heren, zoals het meer gaat in troebeler tijden van politieke agitatie, begaan, maar daarom was men het nog niet met hen eens!

De Protestantse Geest.

Dat onder de niet-Katholieken de Protestantse geest strijdbaar en heftig was blijven leven, blijkt uit de geschiedenis van de restitutie der kerkgebouwen ter uitvoering van het reeds vermelde art. 6 der Additionele Artikelen. De heer Noordeloos heeft hierover een buitengewoon leerzaam en interessant boek geschreven, berustend op uitgebreid archivarisch onderzoek. Hij geeft hierin slechts een uitvoerige beschrijving der feiten, zonder beschouwingen over motieven of gezindheid der betrokken personen. Doch wat blijkt duidelijk? In de hoogste regionen, het Vertegenwoordigend Lichaam, waren allen, Katholiek en niet-Katholiek, voor een eerlijke uitvoering. Doch bij de ingewikkelde uitvoeringsmaatregelen, onderhandelingen, besprekingen enz. met lagere en laagste instanties, blijkt duidelijk, hoe dieper men afdaalt in de bevolkingslagen, hoe feller de tegenwerking is. Onder de provinciale autoriteiten duikt reeds her en daar een tegenstander op, onder de stedelijke overheden nog meer, en bij de Protestantse Kerkeraden en gemeenten is het duidelijk, dat de meeste beslist onwillig zijn en door eindeloze moeilijkheden op te werpen rapporten uit te stellen, of te weigeren enz.. de zaak slepende houden en ten slotte saboteren, tot ze in 1801 wordt stopgezet. De betrekkelijk kleine bovenlaag, die aan politiek deed, was tolerant gezind geweest; doch haar invloed hield in 1801 op; de grote massa niet-Katholieken was gebleven, wat ze altijd geweest was: de overtuiging toegedaan, dat Nederland was en moest zijn: een Protestantse natie.

Bij de regerings-aanvaarding van Willem I was de stand van zaken dus zo: Grondwettelijk waren de Katholieken vrij en gelijk met alle overige Nederlanders — en dat was een zeer grote verbetering in hun positie; maar zij moesten het feitelijk bezit van hun rechten nog veroveren en daartoe waren zij vooalsrnog niet in staat door gebrek aan leiding, aan organisatie aan durf en geest van initiatief, alles ten gevolge van de toestand, waarin zij drie eeuwen geleefd hadden.

En onder Willem's regering? De geest van het Protestantse deel der natie blijkt uit het bovenstaande: die was vrijwel onveranderd. Ik zou de onder Katholieken traditionele voorstelling, alsof Willem I zijn Katholieke onderdanen geen goed hart toedroeg, sterk willen nuanceren. Het nieuwe boek van dr. Verberne over de Geschiedenis van Nederland in de 19de eeuw, dat veel lof voor Willem I over heeft, acht ik juister en rechtvaardiger. Inderdaad, weinig vorsten hebben zich zo ten volle aan hun taak gegeven als deze regent. Zijn zo vaak helder inzicht in hetgeen de tijd vereiste, zijn ongeëvenaarde werkkracht, ernst en toewijding, dwingen eerbied en bewondering af. En dat hij met al zijn onderdanen, Protestantse en Katholieke, oprecht het beste voor had, kan, dunkt mij, niet betwijfeld worden. Door zijn verbod van kloostergeloften en kloosterorden, door het opheffen der seminaries en de opleiding der geestelijkheid in een staatsschool (het Collegium Philosophicum), door de handhaving van het Placet, door het onderdrukken van elk begin van organisatie der Katholieken, door zijn optreden tegen verschillende geestelijken, door zijn houding bij de Concordaatskwestie enz. heeft hij zijn Katholieke onderdanen geheel van zich vervreemd. Bij den Koning, en zelfs bij zijn raadgevers, hoeft men daarbij niet aan hun goede bedoelingen en hun eerlijke overtuiging te twijfelen, maar zij toonden (ook waar 't het Protestantisme betrof) een volslagen wanbegrip omtrent het wezen en de rechten van de godsdienst. En in plaats van door overleg aan Kerk en Staat ieder het zijne te geven, zocht WillemI autorititair zijn wil op te leggen. Voor hem bestond geen Kerk met eigen rechten en zending naast de Staat; er bestonden voor hem, wat de Katholieken betreft, dissidente onderdanen, en die hadden slechts nodig: kerken (welke hij hun in ruime mate verschaft heeft) met een ontwikkelde, staatsgezinde geestelijkheid; en, maar ook alleen binnen die kerken, vrije godsdienst-oefening.

Doch geen autonomie, zelfs niet op zuiver geestelijk gebied (zo werd door de regering in 1824 nadrukkelijk verboden Protestanten, die Katholiek werden, onder voorwaarde te herdopen, en dit met een beroep op... het Concilie van Trente!), geen overleg in kwestie, die zowel het geestelijke als het burgerlijke raakten (bijv. het onderwijs), geen invloed op de openbare zaak, geen wereldbeschouwing uitdragen in het maatschappelijk leven tegenover Protestantisme, Deïsme, Indifferentisme en andere geestelijke stromingen.

De uitkomst.

De bedroevende uitkomst was het uiteenvallen van de pas verenigde Nederlanden door de Belgische revolutie, waarin zeker de Zuidel. Katholieken niet de actieve, stuwende drijfkracht geweest zijn, maar die zonder of tegen hen toch wel niet tot het bekende resultaat zou gevoerd hebben.

Wat de Noordelijke Katholieken betreft; het feit bleef, dat zij er grondwettig en theoretisch beter voor stonden onder Willem I dan ooit te voren. En dit werd het uitgangspunt van hun feitelijke emancipatie. De geleidelijke bewustwording van hun recht onder de Katholieken zelf, dank zij het werk van Le Sage ten Broek en zijn opvolgers, de voortschrijdende denkbeelden des tijds, de meer begrijpende houding van vele Protestantse landgenoten (ik denk aan mannen als Thorbecke en Kuyper), het gezegend bestuur eindelijk van de opeenvolgende Oranje-vorsten, hebben ons gebracht tot waar we nu zijn. Niet alleen als Nederlanders, ook als Katholieken, moeten wij vol dankbaarheid terugzien op Nederlands Herstel in 1813.

De Verhoging der Loodsgelden

Op de door den Gouverneur ingediende verhoging van Loodsgelden is door de Staten het volgende voorlopig verslag ingediend:

De overweging van dit ontwerp in de afdelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Een lid deelde mede, dat hij met de grootste verwondering kennis genomen had van de inhoud van het ontwerp en de daarbij gevoegde memorie van toelichting.

Opmerkelijk toch is de eenzijdige citering van passages uit de schriftelijke gedachtenwisseling tussen de toenmalige Koloniale Raad en het Bestuur omtrent de tariefsverlaging die in Januari 1937 tot stand kwam, terwijl een voorstel tot verhoging der middelen in deze tijden, waarin grote welvaart op Curaçao heerst en de geldmiddelen steeds rijkelijker vloeien en zelfs zodanig toestromen, dat, behoudens enkele uitzonderingen, een regelmatige inning der belastingen van anderen dan de oliemaatschappijen en haar werknemers gedurende jaren blijkbaar niet nodig is geweest, vreemd aandoet.

Dit lid wees er op, dat de meer bedoelde tariefsverlaging van 1937 door het Bestuur werd voorgesteld in hoofdzaak om de haven van Curaçao voor de scheepvaart aantrekkelijker te maken en dat, tegenover de mening van het lid (aangehaald in de memorie van toelichting van het onderhavige ontwerp), dat destijds wees op de voordelen welke de devaluatie van de gulden voor de scheepvaart reeds had gebracht, andere leden toen in het midden brachten, dat een van de motieven van de devaluatie juist geweest is het bevoordelen van de scheepvaart en zij de verlaging der scheepvaartlasten eigenlijk groter hadden willen doen zijn. Nadat op de openbare vergadering meerdere leden er aan herinnerd hadden, dat de verlaging der loodsgelden een van de meest dringende wensen van de Raad was geweest, sinds de stand der geldmiddelen zoveel gunstiger was geworden en de Administrateur van financiën namens het Bestuur had verklaard, dat het devaluatie-verschil niet van die aard was, dat het het ontwerp niet te handhaven zou zijn, werd de tariefsverlaging dan ook met overgrote meerderheid (9 tegen 4) aangenomen.

Dit lid nu kon niet begrijpen op welke grond het Bestuur thans van mening veranderd is en niet meer het standpunt inneemt, dat het tijdens de openbare vergadering van het ontwerp tot tariefsverlaging was toegedaan. Het Bestuur kan, zo dacht hem, hiertoe geen argumenten putten uit een daling van de middelenpost „loodsgelden", aangezien deze, ondanks de tariefsverlaging gestegen is en in 1937 en 1938 ruim ƒ 900.000.— opbracht, tegenover ƒ 869.000.— in 1936. Wat is dan de reden van deze „volte face", zo vroeg hij.

Het Bestuur betoogt, dat 's Lands middelen mede in verband met de noodzakelijke uitgaven voor de defensie, versterking behoeven, en in dit verband merkte het lid aan het woord op, dat het woord „mede" hem niet duidelijk is. Immers bij de behandeling van de begroting 1939 is in geen enkel opzicht gebleken, dat de middelen niet voldoende zouden zijn om de uitgaven te dekken.

De begroting voor 1939 vraagt een uitgave van ± ƒ 9.800.000. — waarin begrepen is een bedrag van ± ƒ 1.300.000.— voor nieuwe werken en wegen, wat het hoogste bedrag is, dat ooit voor nieuwe bouwwerken op een op de normale middelen steunende begroting is gebracht, benevens ƒ 100.000.— voor defensie en ƒ 500.000.— extra storting in het pensioenfonds.

Anderzijds mag op grond van gepubliceerde officiele gegevens verwacht wor-

den dat de middelen over 1938 de *f* 10.500.000.— zullen overschrijden, welk bedrag zeker ook in 1939 zal worden gerekend op een vermeerdering van dat inkomen met zeker 2 a 3 ton, zo niet veel meer, uit hoofde van normaal accres.

Dit lid zou dan ook gaarne vernemen, welke de andere uitgaven dan die voor de defensie zijn, die versterking van de middelen noodzakelijk maken.

Hij betreurde, dat ook omtrent het bedrag der defensieuitgaven geen mededeling wordt gedaan, en de Staten niet in de gelegenheid worden gesteld zich tegelijkertijd uit te spreken over de voorgestelde versterking der geldmiddelen en de daarmede te dekken uitgaven.

Naar verluidt zal ook het tarief der inkomstenbelasting verhoogd worden en het lid aan het woord zou gaarne vernemen of dit gerucht op waarheid berust en zo ja, waarom daaromtrent in de memorie van toelichting geen melding wordt gemaakt, zodat het geheel van middelen en uitgaven overzien kan worden.

Het gerucht gaat, dat voor de defensie benodigd is een bedrag van *f* 500.000.— per jaar voor dekking zowel van de extra jaarlijkse exploitatiekosten te dragen door Curaçao als van de afbetalingstermijnen op het door Nederland te verlenen defensievoorschot. Naar verder verluidt zal ook een bedrag in eens voor dit doel beschikbaar moeten zijn. Gaarne zou dit lid vernemen wat van deze geruchten waar is en welke de uitgaven voor defensiedoeleinden voor 1939 en volgende jaren vermoedelijk zullen zijn.

Hij stelde er prijs op reeds thans het Bestuur te doen opmerken, dat naar zijn mening, gebaseerd op de eerder genoemde cijfers betreffende de te verwachten middelen en de uitgaven voor het jaar 1939, een jaarlijks bedrag voor defensiedoeleinden van *f* 500.0000.—, zelfs zonder de uitgaven van nieuwbouwwerken over meerdere jaren te verdelen en zonder lastenverzwaring, gevonden kan worden uit de lopende middelen, terwijl hij, wat betreft het bedrag in eens te betalen, in herinnering bracht, dat verscheidene aanslagen in de inkomstenbelasting over het belastingjaar 1938—1939 werden aangehouden tot Januari 1939, teneinde het anders reeds in het kalenderjaar 1938 verschuldigde belastingbedrag eerst in het kalenderjaar 1939 te doen toevloeien. De extra bate uit dien hoofde voor het jaar 1939 zal meer bedragen dan *f* 800.000.—. Indien dit bedrag ter dekking van de uitgave ineens niet voldoende is, zal, naar zijn mening, Curaçao het restant moeten lenen van het Moederland teneinde deze uitgave over een reeks van jaren te kunnen verdelen.

Nog afgezien dat de voorgestelde tariefsverhoging onvoldoende gemotiveerd en onnodig is, is zij ook ongewenst, zo betoogde het lid verder. De haven van Curaçao moet aantrekkelijk zijn en aantrekkelijk blijven. Vóór de tariefsverlaging van 1937 was Curaçao in vergelijking met havens in de omringende landen duur. Aan dit euvel is door de tariefsverlaging enigermate tegemoet gekomen; de vorige toestand wederom herstellen is niet in het belang van het Land.

In dit licht moet — aldus dit lid — ook gezien worden, het voorstel om liggeld te heffen van schepen, welke gebruik maken van de Gouvernementsligplaatsen. Daardoor wordt de haven het tegendeel van aantrekkelijk gemaakt en wordt een bron van inkomsten afgesloten. Hoe meer gratis ligplaatsen de haven ter beschikking kan stellen, hoe meer schepen wij mogen verwachten en hoe groter de welvaart zal worden. Waarlijk terwille van het luttele bedrag dat de meerboeien aan onderhoud vergen mag toch niet een zo belangrijke faciliteit geschrapt worden.

Concluderend merkte dit lid op, dat hij zich in geen enkel opzicht met het ontwerp kan verenigen.

Een ander lid verklaarde zich in principe te kunnen verenigen met het lid daareven aan het woord. Hij voerde ook, evenals de scheepvaart maatschappijen bij haar verzoekschrift aan het Bestuur d.d. 9 Januari 1939 aan, dat de loodsgelden geen belasting, doch de retributie zijn, welke reeds een belangrijke bedrag boven dat der kosten gaat. Hij gaf naar aanleiding van de opmerking van een lid dat de loodsgelden in Curaçao altijd als een bron van inkomsten zijn beschouwd dit toe, doch voegde daartoe, dat zulks dan altijd geschiedde in gevallen van nood. En een geval van nood doet zich — aldus dit lid — nu gans niet voor, gezien de opbrengst der middelen, die in 1939 en 1940 naar hij verwacht, niet minder zal zijn.

Dit lid was er ook lang niet zeker van, dat de voorgestelde verhoging der loodsgelden de door het Bestuur verwachte *f* 190.000.— zal opbrengen. Immers zal de belangrijke verhoging der kosten van beloodsing na bezetten tijd er toe leiden, dat daarvan minder zal worden gebruik gemaakt.

En hij vreesde dat de verhoging aanleiding zal zijn tot vrachtverhoging, zodat zij direct — en misschien in sterkere mate — op Curaçao zal terugslaan.

Een ander lid voerde aan, dat blijkens de memorie van toelichting door het Bestuur als uitgangspunt voor het indienen van het ontwerp wordt gebezigd, dat de devaluatie bereids een voordeel voor de meeste scheepvaart maatschappijen gebracht heeft en nadelig is voor het Gouvernement. Deze mening latende voor rekening van het Bestuur achtte hij de daarna genoemde reden: „de versterking van 's Lands middelen mede in verband met de noodzakelijke uitgaven voor de defensie" de feitelijke grond, waarop de indiening van 't ontwerp is gebaseerd. Hij achtte 't waarschijnlijk, dat 't voorstel tot verhoging der loodsgelden niet gedaan zou zijn, indien er geen heroriëntering ten opzichte van 's Lands defensie had plaats gehad. Uitgaande van bovenstaand inzicht, zou hij het juister gevonden hebben, dat voorstellen betreffende eventuele maatregelen ter versterking van 's Lands middelen in verband met de eis door de defensie te stellen, eerst dan werden ingediend, wanneer een globale raming gegeven zou zijn van de kosten gemoeid met de defensieplanen.

Met dit principe konden de afdelingen zich algemeen verenigen: zij waren van mening, dat aan de hand van een begroting van uitgaven de noodzakelijkheid der verhoging dient te blijken.

Enkele leden verklaarden hun mening ten aanzien der voorgestelde verhoging op te schorten tot na kennisneming der bedoelde begroting.

Andere leden spraken zich in afwachting van de bedoelde begroting bij voorbaat als niet daartegen uit. De meesten van hen baseerden hun mening op de omstandigheid, dat ook na de voorgestelde verhoging, die het tarief zal terugbrengen tot de toestand van vóór de devaluatie de havens van Curaçao zullen kunnen concurrereren met die in naburige landen.

Een lid grondde zijn oordeel op de omstandigheid, dat hij de loodsgelden niet hoog kon vinden, waartegenover een ander lid opmerkte, dat de beloodsing van een schip in ieder geval niet het gevorderde bedrag kost.

Had het lid het eerst bij de overweging van dit ontwerp aan het woord zich tegen het voorstel verklaard om liggeld te heffen van schepen, welke gebruik maken van ligplaatsen aan een gouvernements pier of — kade, dan wel aan gouvernementsmeerboeien, de mening der overige leden waren verdeeld.

Een lid verklaarde zich tegen het heffen van kadegelden door het Gouvernemen, omdat de heffing op Curaçao, slechts de zeilschepen zou treffen, die immers alleen aan de Handels- en De Ruyterkade liggen, en op Aruba de haven te duur zou maken.

Enkele leden konden zich verenigen met de heffing van kadegelden in het algemeen, aangezien zij het billijk vonden, dat deze betaald worden. Het tarief zou echter h.i. bij verordening geregeld dienen te worden.

Andere leden konden er zich slechts mede verenigen, dat van stoomschepen kadegelden zouden worden geheven, doch niet van zeilschepen. Zij zouden niet gaarne de kwijnende zeilvaart meer lasten opleggen. Deze leden verenigden zich met de vorige sprekers, dat de kadegelden volgens een tarief, bij verordening vast te stellen, geregeld zouden moeten worden.

De meeste leden verklaarden zich tegen het heffen van liggelden aan boeien. In de eerste plaats werd aangevoerd, dat door de gelegenheid tot gratis gebruikmaken daarvan voorkomen wordt dat de eigenaars van werven hun aanlegtarieven te hoog opvoeren. Ook werd aangevoerd, dat het Gouvernement er voor moet zorgen, dat er gelegenheid bestaat om schepen vast te maken, die door omstandigheden niet aan een kade kunnen aanleggen.

Een paar leden verklaarden zich bereid desnoods mede te werken tot de heffing van een klein bedrag, doch volgens een tarief bij verordening vast te stellen.

Een lid deelde mede zich wel te kunnen verenigen met de heffing van een billijk bedrag als liggeld aan de boeien. Hij was van mening, dat door de gelegenheid tot gratis liggen daaraan de eigenaren van de werven een concurrentie wordt aangedaan, die niet redelijk is. Deze eigenaren toch hebben grote sommen gelds in de werven gestoken en besteden nog steeds belangrijke bedragen aan onderhoud daarvan. En met het oog op de onzekere toekomst van Curaçao moeten zij niet alleen een redelijke rente van hun kapitaal kunnen maken, doch ook een in verhouding tot die onzekerheid staande afschrijving kunnen doen, opdat zij niet, wanneer de handel terug zou lopen, met dure werven zouden zitten, die niet eens hun rente opbrengen.

Hiertegenover merkte een ander lid op, dat de omstandigheid, dat gratis aan de boeien gelegen kan worden, de eigenaren van de werven niet beletten zal redelijke prijzen te vragen.

Grote meesterwerken in kunst en techniek hebben vrouwen meestal niet geleverd; maar...... Zij hebben méér en beter gedaan: want de grootste der groten hebben op moeders schoot gezeten en dáár zijn ze gevormd!

Het is in de regel een druppel, die de maat doet overlopen en een drama maakt van een luttel voorval.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Wanneer we hier melding maken van twee gebeurtenissen van de laatste dagen n.l. het ontslag van Schacht als president van de Reichsbank en de loop van Franco naar de eind-overwinning in Spanje, dan noemen we twee gebeurtenissen, die in de toekomstige geschiedenis van Europa van misschien overweldigende betekenis zullen blijken.

Het geweldige offensief van Franco tegen Barcelona blijft doorzetten en op verschillende fronten is het leger nog maar 25 K.M. van Barcelona verwijderd.

Alle electrische centrales van deze stad zijn in het bezit van Franco. De toevoer van levensmiddelen is niet meer geregeld en dan daarbij heeft Barcelona door vluchtelingen een veel groter aantal inwoners als het normale, bovendien paupers, die de ellende slechts vergroten. Alleen de bommenaanvallen zorgen voor uitdunning.

De kapiteins hebben het zinkende schip al verlaten; het heet zogenaamd om de regering veilig te stellen; maar met de regering stellen de communistische ministers ook hun eigen lichaam veilig en laten ze aan de arme salchtoffers van het communisme nu ook nog de kastijding door het leger van Franco. President Azana is al vertrokken en alleen schijnt het ministerie van oorlog nog in Barcelona te blijven; sommige ministeries zijn naar Albacete, andere naar Madrid verlegd. Trouwens de activiteit van deze ministeries, behalve dat van oorlog zullen niet groot zijn in het nog overgebleven land.

En wanneer Barcelona zal gevallen zijn, dan zal Madrid als een land totaal door Franco ingesloten, zich op genade of ongenade aan Franco wel moeten overgeven.

Wat zal deze overwinning van Franco voor gevolgen hebben in Europa?

Daarover hebben Engeland en Frankrijk ook al de laatste dagen geconfereerd.

En Frankrijk ziet de toekomst zwaar in.

Het Volksfront aldaar is immer een steun geweest voor de rode regering in Barcelona en joeg daardoor Franco tegen zich in het harnas.

Van een andere kant steunden de oervijanden van Frankrijk, n.l. Italië en Duitsland de regering Franco en nu deze zullen overwinnen, heeft Frankrijk zich te verdedigen tegen drie vijanden; Duitsland en Italië in het Oosten, en Spanje in het Zuiden.

Tegenover Duitsland heeft Frankrijk de Maginotlinie, welke jaarlijks al tonnen goud kost aan mensen en materiaal; daarbij is in de laatste jaren de verdedigingslinie gekomen in de Zee-alpen, een wel gemakkelijke, maar toch uiterst kostbare vestinggordel tegen Italië en nu zal daarbij komen de verdediging in de Pyreneeën tegenover Spanje.

Frankrijk, wat toch al zo met zijn ontredderde financiën zit, is zeer terecht bevreesd voor de toekomst, dat een dergelijke oorlogslast het land niet dragen kan.

De troost die Engeland daartegenover geeft dat noch Duitsland, noch Italië de regering te Burgos zou kunnen overhalen om mede te doen aan de Europese bewapeningswedloop, is een zeer kale troost die nergens op steunen kan.

Want al heeft Mussolini ook tijdens de conferentie met Chamberlain de verzekering geven, dat de Spaanse integriteit zal blijven; woorden en zelfs verdragen hebben in onze moderne tijden zo weinig waarde en vooral bij fascistische staten dat daarop niet te bouwen is.

Parijse officiele kringen vrezen dat Mussolini na een overwinning van generaal Franco, van Farnkrijk enige concessies zal eisen als tegenprestaties voor het terugtrekken der Italiaanse vrijwilligers uit Spanje. Men wijst er op dat Mussolini behalve zijn eisen ten aanzien van het Suez Kanaal, van Djibouti en Tunis van de Franse regering nog definitieve toezeggingen verwacht over de te volgen politiek jegens Spanje.

Europa en vooral Frankrijk zullen nog voor grote moeilijkheden te staan komen.

Maar eerst nog zal Frankrijk een oplossing hebben te zoeken voor de duizende vluchtelingen die binnen enkele dagen wel van Barcelona, Frankrijk zullen binnenvallen.

Staat in verband met de nieuwe situatie in Europa, tengevolge van Franco's overwinning het ontslag van de president van de Reichsbank Dr. Hjalmar Schacht?

Enkele dagen geleden gingen er geruchten van grote onenigheid onder de Duitse kopstukken van de Nazi-regering, welke echter onmiddellijk werden tegengesproken. Maar niet veel dagen later kwam het bericht van het ontslag van Schacht als president van de Rijksbank.

In het officieel bericht heet het, dat de wederopbouw van groter Duitsland het tot een gebiedende eis maakt, dat de economische — de geld — en de kapitaalmarkt politiek in handen van eenzelfde persoon wordt gelegd. Uit deze overweging heeft de Fuehrer gelast dat het hoofd van het ministerie van Economische Zaken tevens de leiding weer neemt van de Rijksbank. Dr. Schacht is thans uit zijn functie als president der Rijksbank ontheven. Hij zal echter lid van de Rijksregering blijven als minister zonder portefeuille, wien zo nu en dan de uitvoering van bijzondere opdrachten zullen worden toevertrouwd

Ter gelegenheid van het genomen besluit heeft Hitler aan Schacht de volgende brief doen toekomen: Ik neem deze gelegenheid waar om U bij gelegenheid van de ontheffing uit Uw ambt de meest warme en oprechte dank uit te spreken voor de door U gedurende een reeks van zeer moeilijke jaren aan mij en het rijk bewezen diensten. Voor altijd zal uw naam verbonden blijven aan de eerste periode der economische opbouw van het derde rijk. Het verheugt mij U in de hoedanigheid van rijksminister bijzondere opdrachten te kunnen blijven geven. Met Duitse groet teken ik Adolf Hitler.

Het is thans de tweede maal dat Schacht van Hitler zulk een mooi briefje krijgt om deze waarlijk grote en knappe Duitser aan den dijk te zetten. Eind 1937 was het om hem af te zetten als minister van economische zaken. Nu om hem af te zetten als president van de Duitse rijksbank.

Hoe groot het vertrouwen van de financiële wereld in Schacht was, moge hieruit blijken, dat na zijn val, aanstonds de Duitse waarden op de beurs terugliepen. Toch had Hiler in een brief aan de opvolger van Schacht geschreven: „In Uw tweeledige functie zal het in de eerste plaats Uw taak blijven om het niveau van prijzen en lonen te bewaren en de waarde van de Rijksmark op de hoogte te houden die zij de laatste tijd had. Ten tweede om de kapitaalmarkt in meerdere mate voor het particuliere bedrijfsleven open te stellen, ten derde de uit de wet va 10 Februari 1937 voortvloeiende verplichtingen in verband met het Dawas pact ten uitvoer te leggen overeenkomstig de Natioaal Socialistische beginselen."

Volgens die schrijven zou er in Duitsland niet veel veranderen. Maar de correspondent van de Engelse Daily Mail vreest, dat de verandering waarschijnlijk het begin zal zijn van een onbeperkte inflatie, een crediet-expansie en een bewapeningspolitiek die geen rekening meer zal houden met de mogelijkheid van een financiele ineenstorting.

Schachts val zal dus vermoedelijk wel verdere gevolgen hebben als de binnenlandse politiek alleen.

We denken daarom weer terug aan de gebeurtenissen van het begin 1938, toen er ok onder de Duitse kopstukken opruiming werd gehouden, n.l. Schacht, Blomberg en von Neurath. Het was van deze mensen bekend, dat zij tegen annexatie waren van Oostenrijk. En toen deze van het toneel verdwenen waren, trok het Duitse leger dan ook Oostenrijk binnen.

En nu?

We weten niet waarin Schacht de handicap was voor de Duitse Nazis. Maar nu hij is opgeruimd, zullen we dit jaar wel weer iets van Duitsland beleven waar gezonde koppen als Schacht en tevens grote Duitsers die het land herhaalde malen uit de afgrond hebben gered, afkerig tegenover staan.

NEDERLAND

MERKWAARDIGE BEVOLKINGSCIJFERS.

De waanwijze mens, die 50 jaar geleden God de wet wilde voorschrijven inzake de vruchtbaarheid van de mens, omdat hij binnen een periode van enkele honderden jaren hongersnood vreesde, als de bevolking toenam, zoals in de laatste jaren het geval is, tracht nu weer de goddelijke natuurwetten in andere richting voor zijn menselijke inzichten te exploiteren. De stichters van de nieuwe wereldrijken hebben terwille van hun brute machtspolitiek grote legers nodig en daarom moeten de geboortecijfers nu niet meer dalen, maar zoveel mogelijk stijgen.

Maar God, die zich door den waanwijzen mens noch in de ene, noch in de andere richting zich de wet laat voorschrijven, zal zich van de moderne dictatuur ook niet veel aantrekken.

In de Standaard vinden we enige interessante cijfers over de bevolking in verschillende landen. We ontlenen er het volgende aan:

Voor wat Nederland betrof, hebben we vele jaren lang een groot overschot behouden. Toen het geboortecijfer hoog was, correspondeerde daarmede het sterftecijfer. Hoewel deze aanwas per jaar nog circa 11 zielen per duizend inwoners bedraagt en Nederland een gunstig beeld vertoont temidden der West-Europese volken, valt toch waar te nemen een steeds verdere daling van het geboortecijfer en een langzame stijging van het sterftecijfer.

De groei schijnt in langzamer tempo te gaan.

Wie de cijfers wil vergelijken kan zelf conclusies trekken.

In het jaar 1937 hadden Oostenrijk (12.8 per 1000 inwoners), Zweden (14.3), Frankrijk (14.7), Zwitserland (15), België en Luxemburg (ieder 15.1), Engeland en Noorwegen (ieder 15.3), Estland (16.1), de Ver. Staten (17), Tsjecho-Slowakije (17.2), N. Zeeland (17.3), Australië (17.4), Letland (17.7), Denemarken (18,) Duitsland (18.8 na 14.7 in 1933!), Ierland (19.2), Canada en Nederland (ieder 19.8), en Uraguay (19.9), Italië (20.1), de laagste geboortecijfers.

Hoge geboortecijfers trof men aan in Egypte (44.3 per 1000 inwoners), Costa Rica (42.2), Palestina (41.6), Salvador (40.1), Mexico (39.9), Guatemala (39.3), de Maleise staten (38), Ceylon (37.7), Venezuela (33.9), Chili (33.5), en als enige Europese staat met een geboortecijfer van meer dan 30 Roemenië (30.8).

Het allerlaagste sterftecijfer had Nederland (8.8 sterftegevallen in 1937 per 1000 inwoners, nadat dit in 1934 8.4 bereikt had!). De enige andere landen met een sterftecijfer beneden de 10 waren in 1937 Nieuw-Zeeland (9.1), Hawaï (9.3) en Australië (9.4). Zeer lage sterftecijfer treft men voorts aan in Zuid-Afrika (10, doch alleen voor de blanke bevolking), Canada (10.2), Noorwegen en Uraguay (ieder 10.4), Denemarken (10.8), de Ver. staten (11.2), Zwitserland (11.3), Duitsland (11.7), Luxemburg (11.9) en Zweden (12).

De hoogste sterftecijfers trof men voor het jaar 1937 daarentegen aan in Egypte (28.9 per 1000 inwoners), Chili (24), Mexico (23.8), Straits Settlements (22.4), Ceylon (21.7), Guatemala (20.7), Salvador (20.5), de Maleise staten (20.4). Alle Europese staten zijn in het jaar 1937 beneden het sterftecijfer van 20 gebleven. Het hoogste sterftecijfer heeft Roemenië met 19.3, op terstond verre afstand gevolgd door Portugal met 16 en Ierland met 15.3.

In twee landen slaat de naald over het nulpunt heen.

Frankrijk heeft een sterftecijfer van 15 tegen een geboortecijfer van 14.7 en Oostenrijk van 12.8 tegen een sterftecijfer van 13.4.

Het totale bevolkingscijfer van Italië ligt nu reeds boven dat van Frankrijk (43 tegen 42 millioen) terwijl Italië een belangrijk geboorte-overschot heeft, al gaat ook het sterftecijfer omhoog.

Nederland telt, buitengewone omstandigheden voorbehouden, over drie jaren 9 millioen inwoners.

Honderd jaar geleden bedroeg het zielenaantal nog lang geen 3 millioen. En in strijd met de vele sombere zangen over de achteruitgang bij het Nederlandse volk is het tekenend, dat de groei in 1920—1930 sinds een eeuw de grootste is geweest n.l. 1.46 pCt. tegen 0.91 pCt. in de jaren 1830—1840.

Een eenvoudige studie van de bevolkingscijfers van Nederland kan met recht waardering leren voor de industrie, hoe groot ook de voorliefde voor het agrarische leven mag zijn.

De zuivere agrarische provincies klimmen uiterst langzaam in bevolking, de industriële en de provincies met de grote steden vormen de reservoirs, die de overschotten opnemen.

Zonder industrie, scheepvaart, handel en verkeer zou een volk van 9 millioen mensen op dit stukje grond, slechts 33.000 K.M.², onmogelijk zijn.

Deze cijfers leren ook opnieuw, hoe onjuist de stelling is, dat Nederland een agrarisch land is.

CURACAO.

M.S. „COLOMBIA."

Het M.s. „COLOMBIA" vertrekt Vrijdagmiddag a.s. om 5 uur naar Europa.

NIEUWE LIJST VAN VERWACHTE TOERISTENSCHEPEN.

MILWAUKEE (van Hamburg)	27 Januari 1939.
	27 Januari 1939.
STATENDAM	29 Januari 1939.
OSLOFJORD	30 Januari 1939.
KUNGSHOLM	4 Februari 1939.
ROTTERDAM	4 Februari 1939.
NEW-YORK	5 Februari 1939.
STATENDAM	12 Februari 1939.
ATLANTIS (van Southampton)	12 Februari 1939.
GEORGIC	13 Februari 1939.
PILSUDSKI	13 Februari 1939.
NEW-YORK	26 Februari 1939.
LACONIA (van Engeland)	27 Februari 1939.
ROTTERDAM	1 Maart 1939.
STATENDAM	5 Maart 1939.
GEORGIC	6 Maart 1939.
OSLOFJORD	6 Maart 1939.
STATENDAM	27 Maart 1939.

UITVOER VAN GOUDEN MUNT EN GOUD MUNT MATERIAAL.

Door Z. Exc. den Gouverneur is bij de Staten een landsverordening ingediend over bovenstaand onderwerp.

We ontlenen aan de Memorie van toelichting:

Op 27 Augustus 1935 maakten de toen bestaande omstandigheden het noodzakelijk, dat de gouverneur zijns ambtsvoorganger aan de Koloniale Raad van Curaçao twee ontwerpen van landsverordening ter goedkeuring aanbood; te weten:

1o. een ontwerp (Gedr. St. Kol. Raad Zittingsjaar 1935/1936-15) tot 't tijdelijk buiten werking stellen van § 5 in afd. 3 van het Reglement op de Curaçaose Bank (thans opgenomen in Publicatieblad 1938 No. 40). Dit ontwerp gaf aanleiding tot de verordening van 30 Augustus 1935 (Publicatieblad 1935 No. 72), ingevolge welke derhalve met ingang van 2 September 1935 tijdelijk buiten werking werd gesteld de bepaling, dat de bankbiljetten dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, op vertoon tegen gangbare specie inwisselbaar zijn bij de directie dier bank te Willemstad. Op 5 October 1937 (Gedr. Stukken Kol. Raad Zittingsjaar 1937/1938-12) werd voorgesteld aan genoemde tijdelijke buiten werking-stelling een einde te maken, welk voorstel evenwel blijkens de notulen van de Koloniale Raad, zittings-1937—1938 No. 9 werd afgestemd, zodat nog steeds de tijdelijke buiten-werkingstelling van die verplichting tot inwisseling van de bankbiljetten tegen specie van kracht is.

2o. een ontwerp (Gedr. Stukken Kol. Raad Zittingsjaar 1935/1936-16) tot het tijdelijk verbieden van de uitvoer van Nederlands gemunt goud, Nederlands of Koloniaal gemunt zilver en onbewerkt goud en zilver. Dit ontwerp gaf aanleiding tot de verordening van 30 Augustus 1935 (Publicatieblad 1935 No. 73), welke in verband met de monetaire omstandigheden van einde September 1936 ingevolge bschikking opgenomen in Publicatieblad 1936 No. 93 op 27 September 1936 in werking trad. Ook met het oog op deze monetaire omstandigheden moest de verordening Publicatieblad 1935 No. 73 ingrijpend worden herzien door het uitvoerverbod bij verordening van 28 September 1936 (Publicatieblad 1936 No. 94) uit te breiden tot alle gemunt goud. De uitvoer van gouden-muntmateriaal kon reeds worden geweerd krachtens de hiervoor genoemde verordening Publicatieblad 1935 No. 73.

Nadat op 17 Juni 1937 de directie van de Nederlandse Bank bekend maakte, dat zij, daartoe door de Regering gemachtigd, bereid was onder de gegeven omstandigheden onbeperkt ontheffing te verlenen van het verbod van uitvoer van gouden munt en goud-muntmateriaal, was feitelijk het gouduitvoerverbod practisch opgeheven en de vrije goudhandel met het buitenland in Nederland hersteld. Aan de Staten — Generaal is thans een ontwerp van wet aangeboden om ook aan het formele uitvoerverbod een einde te maken. Handhaving van het verbod toch, dat geen practische betekenis meer heeft, brengt zowel voor de douane, als voor de Nederlandse Bank en de bezitters van goud omslag en tijdverlies mede, redenen waarom thans intrekking wordt bevorderd. Evenwel wordt daarbij niet voorbijgezien, dat opnieuw omstandigheden kunnen intreden, die herleving van het verbod nodig maken. De mogelijkheid wordt daartoe geopend, doordat aan den Minister van Financiën de bevoegdheid wordt gegeven onder nadere goedkeuring van den wetgever tijdelijk een verbod uit te vaardigen voor de uitvoer van gouden munt en goud-muntmateriaal.

Het komt den Gouverneur gewenst voor ten aanzien van Curaçao een zelfde gedragslijn te volgen, weshalve de verordening van 30 Augustus 1935 Publicatieblad No. 73) dient te worden ingetrokken en de herleving van een uitvoerverbod van gouden munt en goud-muntmateriaal op korte termijn, indien de monetaire omstandigheden zulks vergen, dient te worden mogelijk gemaakt.

Het bepaalde in de verordening van 30 Augustus 1935 (Publicatieblad 1935 No. 72) blijft onveranderd van kracht, zodat de Curaçaose Bank vooralsnog ontheven blijft van hare verplichting om hare biljetten tegen gangbare specie in te wisselen.

KINDERTOESLAG CURAÇAOSE AMBTENAREN.

Bij beschikking van 16 Januari is door Z. Exc. den Gouverneur bepaald:

A. dat gedurende het jaar 1939 de Curaçaose ambtenaren en het onderwijzend personeel der bijzondere scholen, dat in aanmerking komt voor een uitkering uit 's Lands kas krachts de „Subsidie-verordening Bijzonder Onderwijs 1935" (P .B. 1935 No. 44), een kindertoeslag zullen genieten naar de hierna te stellen regelen.

1o De kindertoeslag wordt genoten door het gehuwd vast en tijdelijk personeel, op 1 Januari 1939 in Curaçaose werkelijke dienst op alle eilanden van het gebiedsdeel Curaçao. Als maatstaf voor de sociale toestand van het hier bedoelde personeel wordt genomen de toestand op 1 Januari 1939.

2o De kindertoeslag wordt niet genoten door ambtenaren in Curaçaose dienst voor wie het inkomen, aan de Gouvernementsbetrekking verbonden, als een nevenverdienste wordt beschouwd, evenmin over jaarlonen verbonden aan betrekkingen, die naast de hoofdbetrekking worden bekleed.

3o Aan hen die op 1 Januari 1939 in het genot van verlof waren of na die datum in het genot ervan treden, wordt gedurende de duur van dat verlof de kindertoeslag toegekend, berekend naar de laatst genoten activiteitsbezoldiging.

4o De kindertoeslag zal bestaan in een toeslag op het jaarloon van 2½% met een maximum van ƒ 180.— (een honderd tachtig gulden) per jaar per kind, en met bepaling, dat onderdelen van guldens zullen worden verwaarloosd.

5o Als gehuwd worden beschouwd:
a. het mannelijk personeel, dat gehuwd is;
b. het mannelijk personeel, dat gehuwd geweest is en wetttige kinderen te zijnen laste heeft;
c. het vrouwelijk personeel, dat gehuwd geweest is en wettig kinderen te haren laste heeft.

6o De kindertoeslag wordt genoten voor wettige kinderen beneden de leeftijd van 18 jaren. Zij kan mede worden toegekend voor de kinderen beneden de leeftijd van 18 jaren, die uit een vroeger huwelijk van de echtgenote van den ambtenaar zijn gesproten, mits zij geheel ten laste van den ambtenaar komen.

7o Onder jaarloon wordt verstaan de hoofdbezoldiging of de hoofdtoelage over een vol jaar berekend, die door den ambtenaar wordt genoten, overeenkomstig zijn definitieve rang en zijn dienstjaren.

8o Bij benoeming of ontslag na 1 Januari 1939 zal voor de berekening van de kindertoeslag een tijdvak van 15 dagen of meer als een volle maand worden aangemerkt en een tijdvak van minder dan 15 dagen worden verwaarloosd.

9o Bij overlijden van den ambtenaar houdt de kindertoeslag op met ingang van de eerste dag van de maand, volgende op die van overlijden.

10o Aan de personen, die na 1 Januari 1939, hetzij tijdelijk of vast, tot ambtenaren worden benoemd of bij het bijzonder onderwijs werkzaam gesteld worden, wordt alleen dan de kindertoeslag toegekend, wanneer de duur van het tijdvak, waarover hun dienst zich uitstrekt, meer dan zestig dagen bedraagt.
Bij de berekening van de hierboven bedoelde duur blijft het bepaalde sub 8o. buiten toepassing.

11o De hierbij bedoelde kindertoeslag wordt door den Gouverneur bij beschikking toegekend en wordt maandelijks, na afloop van elke maand betaalbaar gesteld.

CURAÇAOSE BROUWERIJ N.V.

Bij beschikking van 7 Dec. 1938 is door Z. Exc. den Gouverneur bewilliging verleend tot oprichting van bovengenoemd N.V.

In de laatste Curaçaose Courant staan de Statuten vermeld, waaraan we ontlenen: dat het kapitaal der Vennootschap beraagt ƒ 500.000, verdeeld in in 1000 aandelen, elk groot ƒ 500.—, waarvan bij de oprichting 200 aandelen zijn geplaatst en volgestort.

Bij de oprichting zijn aan André Jean Emil Kusters verstrekt zeventig aandelen in het maatschappelijk kapitaal der vennootschap, ter zake van vergoeding van door hem verrichte werkzaamheden ten behoeve van het tot stand komen der vennootschap.

De vergoeding, verschuldigd ter zake van de werkzaamheden voormeld, wordt geacht gelijk te zijn aan de waarde der zeventig voorgeschreven aandelen, welke daardoor geacht worden volgestort te zijn.

Ten slotte verklaarden de comparanten dat in het voormelde geplaatste kapitaal is deelgenomen door:

Den Heer Joseph Alvarez Correa, comparant ten eerste, voor twintig aandelen,

De handelsvennootschap onder de firma Morris E. Curiel en Sons, comparante ten tweede, voor twintig aandelen,

Den Heer Willem van Eijk, comparant ten derde, voor twintig aandelen,

Den Heer André Jean Emil Kusters, comparant ten vierde, voor tien aandelen,

De naamloze vennootschap Maduro en Curiels Bank, comparante ten vijfde, voor veertig aandelen,

de handelsvennootschap onder de firma S. E. L. Maduro en Sons, comparante ten zesde, voor veertig aandelen,

Den Heer Ernesto Martijn, comparant ten zevende, voor tien aandelen.

Den Heer Solomon Alfred Senior, comparant ten achtste, voor twintig aandelen,

Den Heer Dionijs van Nijmegen Schonegevel, comparant ten negende, voor twintig aandelen,

terwijl, in afwijking in zoverre van het in de statuten bepaalde voor de eerste maal zijn benoemd:

tot enige directrice de te Willemstad op Curaçao gevestigde en aldaar kantoorhoudende naamloze vennootschap Handelmaatschappij Kusters,

en tot leden van de Raad van Commissarissen de Heer Alex Curiel, Joseph Alvarez Correa, Salomon A. L. Maduro, Ernesto Martijn, en Solomon Alfred Senior.

DE VERENIGING VOOR CHRISTELIJK ONDERWIJS OPGERICHT.

In het Kransgebouw heeft de oprichtingsvergadering plaats gehad van de Vereniging voor Christelijk Onderwijs. Bij de 100 personen hadden gevolg gegeven aan de oproep van het voorlopig Comité om de vergadering bij te wonen.

Na een bezielde inleiding van Ds. Kroeze ging de heer Ph. F. Bichon v. Ysselmonde over tot voorlezing der statuten en het Huishoudelijk Reglement die na enige discussie werden aangenomen.

In het Bestuur hebben de volgende personen zitting genomen: Ds. H. W. Kroeze (voorzitter), Ds. C. Milet de St. Aubin (vice-voorzitter), Mr. Ph. F. Bichon v. Ysselmonde (secretaris), de heer Klein (penningmeester), de heer Rijsdijk en Narain. 44 Leden traden tot de Vereniging toe.

(Beurs).

AANRIJDING MET DODELIJKE AFLOOP.

Zaterdagavond is op de weg naar Caracasbaai, nabij Jan Wé de voetganger A. Rib door een autobus zodanig aangereden dat het slachtoffer aan de gevolgen is overleden. De bestuurder van de bus is met onverminderde snelheid doorgereden.

Nadat in verband met deze aanrijding de politie alhier een beloning van ƒ 50,— had uitgeloofd aan dengenen die aanwijzingen gaven welke tot aanhouding van den chauffeur zouden leiden, is deze persoon Maandag aangehouden.

De bus werd gevonden, omdat zich nog sporen van de aanrijding aan de wagen bevonden.

ANITA BROWN,

ten zeerste getroffen door de vele onverwachte bewijzen van sympathie bij haar gouden feest ontvangen,

dankt oprecht en hartelijk

Autoriteiten, Pers en Particulieren, de Eerw. Soeurs Superieures en Zusters van St. Martinus-Gesticht en Welgelegen, Ouders en kinderen.

De dag zal onvergetelijk voortleven in dankbare herinnering.

LUCHTOPNAMEN VAN SURINAME.

ECONOMISCHE MOGELIJKHEDEN.

Voordracht van Dr. Klein.

Voor de Vereniging „Indië-Nederland" heeft Dr. W. C. Klein op 8 December j.l. een voordracht gehouden over luchtopnamen in Suriname met het oog vooral op economische mogelijkheden.

Bij deze lezing was een aantal hogere ambtenaren van Koloniën aanwezig.

In het kustgebied zou spreker een terrein van 100.000 H.A., in overleg met deskundigen gekozen, volledig van de lucht uit willen laten fotograferen, waarbij hij het oog richtte op de K.L.M. welke volgens zijn zeggen voor dit soort werk in West-Indië de aangewezen maatschappij is vanwege het beschikbare Fokker F18 vliegtuig en haar fotografische outillage.

Een ander gebied van 100.000 H.A., gelegen aan de Comewijne en Saramaccarivieren is zo gekozen, weer in overleg met deskundigen, dat het irrigatieplan, dat in dit gebied de immigratie van Javanen moet voorbereiden, er zoveel mogelijk nut van kan trekken. Voor een derde kustgebied van 120.000 H.A. stelt spr. voor lucht kartering uitsluitend voor de kennis der zandruggen die ook in het tweede gebied voorkomen.

Voor het binnenland beval spr. in afwijking van het kustgebied een proef met luchtverkenning aan. Men kan niet zeker weten — aldus spr. — doch van pl. m. 4000 K.M. vliegen in het binnenland verwacht hij allerlei gegevens van practische waarde. Van goudmogelijkheid in het verre binnenland is eigenlijk nog minder bekend dan van de bossen. Toch zullen bij een rijk goud voorkomen de afstand en transportkwestie in het geheel geen rol spelen. Bij hout is dit geheel anders. Eigenlijk is de goudexploitatie in de in dat opzicht volkomen onbekende binnenlanden van Suriname de taak van de grote kapitaalkrachtige mijnbouwmaatschappij. Hetzelfde geldt voor de diamantafzettingen, die in Suriname niet uitgesloten zijn, sinds Dr. IJzerman in 1926 een voorkomen van roraima-zandsteen in het binnenland vaststelde. Deze zandsteen is n.l. de waarschijnlijke moederformatie van de diamanten van Brits Guyana, waaraan de productie eens 12 millioen gulden per jaar bedroeg.

Ten slotte merkte spr. op, dat van de door hem beschreven luchtopnamen ook voordeel kunnen hebben de exploitatie van hout, de cultuur van rijst, banaan en citrus en de veeteelt. De producten daarvan zijn juist die welke ook bij vergroting van export vrij zeker een markt kunnen vinden. Men denke hierbij vooral aan Curaçao en Aruba, die zeer veel van deze producten invoeren. Het bleek spr. echter dat Curaçao ze overal koopt, doch practisch nog niet in Suriname.

Mogen ook de luchtopnamen er toe bijdragen dat deze takken van export zich ontwikkelen ter vergroting van de handel tussen Suriname en Curaçao.

IN DANK ONTVANGEN.

Van Hotel Americano een dagkalender van Beck's bier.

Muziekuitvoering a.s. Zondag, 29 Januari 7.30 uur Brion-plein Muziekkorps Santa Cecilia.

1. Wilhelmus
2. Le Premier Medaille (mars)
3. Cavalerie Légére (Ouvert.) (Suppé)
4. Wiener Praterleben (walzer) (S. Translatein)
5. Bella Imagen (Danza)

— PAUZE —

6. The Palms (Sonate)
7. Lucia di Lammermoor (fant.) Donizetti)
8. Die Blaue Mazur (potp.) (F. Léhar).

TOURISTENSCHEPEN.

Vrijdag worden hier verwacht het S.S. Strathmore komende van Londen; en het S.S. Milwaukee komende van Hamburg.

SCHEEPVAART OVER 1938.

In totaal zijn over 1938 op Curaçao binnengekomen 6872 stoomschepen ofwel 1215 meer als in het jaar 1937. Het aantal zeilschepen bedroeg 1766 ofwel 56 minder als in 1937.

HET GROOT OOSTEN.

De bekende Engelse publicist Hilaire Belloc schrijft:

Er is één gevolg van de ineenstorting van de Engelse tegenstand tegen Berlijn. Engeland's aarzeling in zake Bohemen en de opoffering van die Staat onder dreigement, wat door niet velen in Engeland is gemerkt. Het is de zware slag toegebracht aan Het Groot Oosten.

De reden waarom de verpletterde slag, aan dit instituut door de Engelse Regering toegebracht in Engeland niet naar waarde geschat zal worden is, dat Het Groot Oosten een van de vele dingen is, die nooit in de Engelse officiele pers wordt vermeld. Er is een volledige boycot: een onverbrekelijk Taboe. Buiten Engeland, over heel het vaste land van Europa is Het Groot Oosten een zaak van algemene bekendheid, zoals in Engeland de M.C.C. (cricket club) of het Leger des Heils, maar (samen met de ingrediënten van patent-medicijn en de ware kosten daarvan) geniet het volkomen immuniteit voor openbaar onderzoek.

Het Groot Oosten is de voornaamste Vrijmetselaars-organisatie in Europa. Het is niet indentiek aan, ofschoon het natuurlijk connecties heeft met andere Vrijmetselaars-groepen in de hele wereld. Het is de kern van de liberale parlementaire organisatie in Frankrijk en in Italië en België en Spanje. Het heeft enig houvast in landen van een niet Katholieke kultuur, maar 't is, natuurlijk in landen met een Katholieke kultuur het meest actief. Een zeer groot deel van parlementsleden in al dergelijke landen, maar bizonder in Frankrijk, is verbonden aan het Groot Oosten en ontvangt daarvan zijn orders.

Omdat het vol hocuspocus is, zoals geheime genootschappen uit hun aard moeten zijn en de Vrijmetselarij meest van alle hebben dwazen 't een onmetelijke geheime macht toegeschreven. Maar de dwaasheid zijn macht te overdrijven is niets vergeleken bij de dwaasheid zijn macht niet te beseffen.

Het Groot Oosten is nu aan het tanen. Het heeft natuurlijk een sterke Joodse aanhang en het heeft de gehele aanhang van de anti-Christelijke filosofie in heel de wereld. Toch is het op lange na niet, wat het vroeger was en dit om een aantal redenen, o.a. dat het bourgois was en niet waterdicht. Het Groot Oosten is essentieel middelklas en heeft heel weinig connectie met de werkende man. Nu heeft de werkende man langzamerhand verdenking gekregen tegen alles wat middelklas is en een belangrijk deel van hen haat actief en bestrijd alles wat maar middelklas is. Inmiddels zijn de geheimzinnige charivari en het klatergoud van de geheime genootschappen op grote schaal te kijk gezet; in grote getale hebben de mensen in de laatste veertig jaren ze verlaten en ze hebben zo openlijk erover geschreven, dat driekwart van hun oude prestige is verdwenen.

Het Groot Oosten was er al slecht aan toe toen de despotismen kwamen en het in ongeveer de helft van Europa ophieven. Daarbij kwam, dat het geschil tussen het consequente Communisme en het Socialisme het nog verder nadeel toebracht. Het steunt „Het Volksfront" overal. Het is geheel voor Barcelona tegen Franco. Het is vooral actief onder de Franse politici. Maar het heeft geen controle over Moskou en het hele Franse parlementaire systeem is nu zo gehavend en gescheurd, dat alles wat er mee in verband staat, door dat verband benadeeld wordt.

Het Groot Oosten nu was de voornaamste bouwmeester van het nieuw en groter Bohemen, gedoopt onder de kaakbrekende naam van Czechoslovakia. Zijn enig verband met echt Boheems sentiment lag in de heftige ruzie tussen de Bohemers en de Keizerlijke Regering te Wenen, met haar sterke Katholieke traditie. Omdat Wenen Katholiek was, was Praag anti-Katholiek en het was om zijn karakter als anti-Katholiek middelpunt, dat Praag zo na aan het hart lag bij Amerikanen van het soort van Wilson. Deze Amerikaanse connectie was de onmiddellijke en openlijke factor bij het ineenzetten van het nieuw en groter Bohemen na de vernietiging van Oostenrijk-Hongarije als eenheid. Maar de meer durende connectie, de aanhoudenle vormer en steun van de nieuw Staat was Het Groot Oosten.

Wat de toekomst mag zijn voor de Bohemers weet niemand. Zelfs de dolksteek in de rug, die de Engelse Regering hun kunstmatige politiek toebracht (uit vrees voor Nazis en van wat zij de Engelsen zouden kunnen aandoen) heeft nog niet zijn volle uitwerking gehad. Maar zeker is dat het met het nieuwe Bohemen gedaan is, wat er ook gebeurt het kan nooit meer dezelfde positie innemen. Dit werd gedaan, Het Groot Oosten ten spijt en trots de geweldige inspanning van de zijde van de vreemd getitelde „eerbiedwaardigen" en de rest.

De slag is niet dodelijk. Het Groot Oosten zal het overleven, maar het is op weg naar het graf zoals wij allemaal En een half krankzinnige kliek in Berlijn zal door de geschiedschrijving geboekt worden (als men nog geschiedenis zal blijven schrijven) als een van de voornaamste bewerkers van zijn verval.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

Franco's leger is Barcelona zo dicht genaderd dat de haven en het fort Montzuich onder het vuur van diens kanonnen liggen.

Alleen de Franse ambassade is nog in Barcelona achter gebleven. Alle regeringsstukken zijn naar Gerona overgebracht. Manresa werd gisteren veroverd.

De lijken van de vroegere Oostenrijkse kanseliers Seipel en Dollfuss werden door de Duitsers uit de Votiefkerk weggenomen en op de algemeene begraafplaats ter aarde besteld. — Duitse **KULTUR.**

Het bijkt dat te Klagenfurth in de Oostmark Duitse koloniale troepen worden afgericht, die naar Lybië of Marokko zullen worden gestuurd.

Uit Lissabon is bericht binnengekomen dat de schade aan de Tromp meevalt. De reparatie geschiedt te Lissabon, waardoor het verblijf met zeven dagen is verlengd. De reparatie zal vermoedelijk de 28ste dezer zijn beëindigd. Er is nog niet over beslist of de reis zal worden afgewerkt of bekort, dan wel of het schip dadelijk naar Nederland zal vertrekken.

NEDERLAND.
Overgenomen uit de Beurs en Nieuwsb.

Ter gelegenheid van het eeuwfeest der Nederlandse Spoorwegen zal in September a.s. een grote herdenkingstentoonstelling worden gehouden. Deze zal worden ingericht op het terrein van het voormalige Paleis voor Volksvlijt.

Indien de K.L.M. overgaat tot aankoop van Douglas toestellen D.C.-4 zullen deze van New York naar Amsterdam gevlogen worden.

Het Prinselijk Paar zal zich begin Februari naar Zwitserland begeven om daar aan de wintersport mede te doen.

Met ingang van 29 dezer is op hun verzoek eervol ontslag verleend wegens langdurige dienst aan de kapiteins ter zee J. A. Sonneberg en L. F Klaassen.

Opgericht is de Maatschappij voor Handelsbtrekkingen Nederland- Zuid Amerika. Het doel is de behartiging der belangen van de Nederlandse exporteurs.

.VV — Xerxes 0—1; DWS — KFC 4—1; HBS — Blauwwit 1—1; Hermes DVS — Sparta 0—3; Stormvogels — ADO 1—0; DFC — VSV 2—3; RFC — VUC 4—7; Haarlem — DOS 4—3; 't Gooi — DEC 1—2; Ajax — Feyenoord 5—0; AGOVV — Enschede 2—0; Wageningen — Heracles 1—3; Tubantia — Go Ahead 2—1; ZAC — Quick 5—3; NOAD — Roermond 1—2; Willem II — Juliana 9—3; NAC — Bleyerheide 4—2; PSV — Longa 2—5; BVV — MVV 1—1; HSC — elocitas 5—1; GVAV — Sneek 2—1; Veendam — Achilles 2—5; Be Quick — Heerenveen 2—3; Leeuwarden — FVC 2—1.

De 26ste dezer zal in het Feyenoord stadion de voetbalwedstrijd Nederland — Hongarije plaats vinden.

Schepenlijst over de maand Januari 1939.

26	Ned.	Colombia	Prt. Colombia	Prt. Cabello
26	Ned.	Pericles	„ Cabello	„ Colombia
26	Duitsch.	Frisia	Maracaibo	Maracaibo
27	Eng.	Strathmore W'stad	Londen	New-Orleans
27	Duitsch	Milwaukee W'stad	Hamburg	New York
27	Fransch	Alabama	Cristobal	Liverpool
27	Duitsch	Palatia	Prt. Colombia	Prt. Cabello
27	Ned.	Medea	Maracaibo	„ New York
27	Ned.	Baarn	Cristobal	Liverpool
28	Duitsch	Columbus, Caracasb,	New York	La Guaira
28	Ned.	Barneveld	Amsterdam	Cristobal
28	Eng.	Governor	Liverpool	Prt. Colombia

EEN AMSTERDAMSE PASTOOR EN DE JODEN.

Pater Aogstino Gemelli, eens ongelovig en socialistisch medicus, thans Franciscaan, de bijzondere vriend van Z. H. den Paus, is ook stichter van de Watholieke Universiteit te Milaan, waarvan hij de rector magnificus is. En toen Z.H. een pauselijke academie van wetenschappen oprichtte, waartoe de zeventig grootste geleerden der wereld zouden behoren, verbaasde men zich geenszins, dat de Heilige Vader juist pater Gemelli tot voorzitter benoemde, want deze geleerde heeft reeds een hele reeks zeer wetenschappelijke werken in het licht gegeven.

Een van zijn schitterendste werken van theologisch-wijsgerig-historische aard is wel Il Franeescanesimo, een loflied op de deugden en het apstolaat van St. Franciscus en zijn talrijke volgelingen gedurende zeven eeuwen. Verschenen in 1932, moest het boek reeds meermalen herdrukt worden en is het in meer dan tien talen, zelfs in het Japans, overgezet. Dezer dagen zal nu ook een Nederlandse vetaling van ver over de 500 bladzijden uitkomen. Wij delen hier om de hoge actualiteit mee, wat P. Gemelli verhaalt over de wederzijdse liefde van den Amsterdamsen pastoor Burgmeier en de Joden.

Een Hollandse Franciscaan naar het hart van den Serafijnsen Vader was pater Jacobus Burgmeier. Evenals St. Franciscus beminde hij alle mensen zonde onderscheid, vooral de armen en de Joden.

Moesten wij ons niet beperken, wij zouden een hoofdstuk inlassen getiteld: „Een vriend en weldoener der Joden". Bijna dertig jaar is hij pastoor geweest van de Franciscanenkerk, die in de Amsterdamse Jodenbuurt staat en algemeen de Mozes wordt genoemd. Hij kende er alle Joden en was in een hunner gezinnen een kindje geboren of lag iemand op sterven, men kwam den goeden „vajer" waarschuwen, die dadelijk meeging om geluk te wensen of te troosten en tevens, zo er armoede heerste, een gift achter te laten.

Heden nog leeft zijn naam in dankbare herinnering bij de bewoners van het Amsterdamse Ghetto voort. Toen immers de Israëlitische vereniging Thouro Our in 1930 een gedenkboek wilde uitgeven, stond het bij het bestuur vast, dat een waarderend artikel over vajer Burgmeier niet in dit boek mocht ontbreken. Hij was tegenwoordig bij jubileums van synagoge en Joodse instellingen van liefdadigheid, had zitting in comité's van feestvierende verenigingen, verscheen op de feesten der Joden, in één woord, hij was een der hunnen, daar alle mensen voor hem denzelfden God tot Vader hadden en voor het eeuwig geluk geschapen waren. Dat de Joden hem liefhadden, hebben zij vooral bewezen bij gelegenheid van zijn gouden feest als Franciscaan, dat tevens zijn zilveren pastoorsjubileum was. Toen wapperde de vlag van elk huis in de Jodenbuurt, waren de winkels versierd en hadden de Joden zijn pastorie met groen en bloemen behangen. Een Joodse feestcommissie onder leiding van mr. E.

van Raalte, commissaris van politie, bood hem een prachtig feestgeschenk aan, waarbij deze oorkonde gevoegd was:

SOUVENIR.

Den Zeereerwaarden Heer
Jacobus Joannes Burgmeier
ter gelegenheid van zijn
Gouden Priesterfeest
aangeboden door zijn Israëlitische
Medeburgers als een bewijs van
hoogachting en waardering van
zijne vriendschappelijke en menslievende handelingen.

De Commissie.
Mr. Ed. W. VAN RAALTE.
Philip Elte, M. Vas Dias, S. K. van Raap, E. Kleerekooper, J. E. Zomerplaag, M. E. Zomerplaag, J. Elzas, M Adelaar, B. Emmering.

Ook de kleine luiden huldigden den jubilaris om zijn „liefde tot de Hebreeuwen", vooral op de avond van acht October 1891, toen het Waterlooplein, waar zich kerk en pastorie bevinden, electrisch verlicht was en vier Joodse liedertafels, samen ongeveer twee honderd zangers tellend, hem een schitterende serenade brachten in de open lucht van het zogenaamde „Protestantse Holland."

Onbeschrijfelijk moet de geestdrift geweest zijn, schrijft een zijner opvolgers, toen de jubilaris, vergezeld van mgr. Bottemanne, bisschop van Haarlem, op uitnodiging der feestcommissie langs de duizenden toeschouwers wandelde; de lucht daverde van juichkreten als: Leve de pastoor, leve de bisschop, leve de hogepriester!

Aldus had een Franciscaan, die het goddelijk gebod van de naastenliefde steeds nakwam, de liefde der Joden gewonnen. Dat hij een ware mensenvriend en een voorbeeldige kloosterling was, blijkt bovendien hieruit, dat de Nederlandse regering hem tot ridder in de orde van Oranje-Nassau benoemde en het kapittel hem voorname ambten opdroeg; zo was hij driemaal definitor en eens custos zijner oplevende provincie.

Hij overleed te Amsterdam op 13 Mei 1895, waarna het „Onafhankelijk Israëlitische Orgaan" zulk een prachtig artikel vol waardering aan hem wijdde, dat wij er hier een gedeelte uit overnemen. Wij lezen:

„Een braaf man, een godvruchtig mens en inderdaad een der beste burgers van Amsterdam is ons door de dood ontrukt ... Bijna 29 jaren was hij daar de vriend, de engel zijner Joodse omgeving, het welsprekendste beeld, de onwraakbaarste getuige dus van de waarheid, welke slechts door dwepers of God- en mensenbedriegers verkracht wordt: dat oprechte vroomheid verdraagzaamheid tegenover andersdenkenden niet uitsluit.

„En in dat licht treedt het beeld van den braven overleden Christelijken geestelijke in het schitterendste licht te voorschijn.

Niet alleen voor zijn parochianen heeft hij als een dienaar des vredes bijna 29 jaren achtereen rusteloos gearbeid, maar ook voor zovele Israëlieten, die hij met raad en daad bijstond; zo dikwijls zij zijn hulp, zijn menslievendheid inriepen, was hij een beschermengel en trooster in lijden, den arme een helper, den wees een steun. Hij strekte zijn geloof tot eer en bedacht zich geen ogenblik, wanneer men zijn bijstand in het belang van verdrukten en vervolgden inriep, tot welke godsdienst dezen ook mochten behoren. Zo maakte de overledene, toen de grote verdrijving der Israëlieten uit Rusland plaats had, gaarne deel uit van de commissie, welke zich destijds gevormd had om die arme en verlaten Israëlieten te steunen en verheugde zich over de giften, door Rooms Katholieken voor die vervolgden bij hem ingekomen. Toen voor enige jaren de diamantwerkers alhier in nood verkeerden, was pastoor Burgmeier weder terstond bereid hulp te verlenen en toe te treden tot een comité voor hulpverschaffing. En zo werkte hij steeds voort tot het verzachten van het lijden zijner medemensen van welke geloofsbelijdenis ook."

Aldus schreven Joden over een Franciscaan. Op pater Burgmeier mag dan ook het woord van de H. Schrift toegegepast worden: „Bij God en de mensen bemind, blijft zijn nagedachtenis in zegening." En wij voegen er bij: Niet het minst bij de Joden.

VAN DEURNE.

Keer uw aangezicht naar de zon, dan zullen de schaduwen steeds achter u vallen.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen
van
"De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN.

Transvaal — Bondselftal	1—3.
Jong Holland 2 — Scherpenheuvel 2	3—1.
S.U.B.T. 2 — Asiento 2	2—2.
Atletico — Be Quick	(niet doorgegaan)
Atlantico — Hilversum	0—0.

COMPETITIE-STAND.

Res. A-klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
J. Holland 2	5	3	2	0	11	5	8	1.60
Asiento 2	5	2	3	0	9	6	7	1.40
S.U.B.T. 2	5	1	4	0	6	5	6	1.20
Hercules 2	5	2	1	2	8	9	5	1.—
R.C.C. 2	5	1	1	3	8	8	3	0.60
Scherpenheuvel 2	5	0	1	4	2	11	1	0.20

B-klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
Atletico	5	4	1	0	9	0	9	1.80
Sparta	7	4	2	1	6	4	10	1.43
Jong Curaçao	7	4	1	2	9	5	9	1.33
D.C.C.	6	3	1	2	8	4	7	1.17
Arsenal	7	3	1	3	8	10	7	1.—
Hilversum	7	1	3	3	3	7	3*	0.43
Atlantico	7	0	2	5	1	[illegible]	2	[illegible]
Be Quick	6	1	1	4	1	8	1*	0.17

* Twee winstpunten in mindering gebracht ingevolge Art. 4 lid 6 c R.C.W.

Inschrijvingen: Scherpenheuvel C. Simon (Junior).
Transvaal E. Valies en H. Nahar.

Afschrijvingen: Sparta H. Petronella en L. Girigorie.

Het bestuur van de V.V. JONG CURAÇAO is thans als volgt samengesteld:

Voorzitter	A. Laurens
Ond. Voorzitter	A. J. Daantje
Secretaris	J. Ilario (Brionweg 10)
1ste Penningmeester	F. G. Genaro
2de Penningmeester	V. V. Winklaar.

OEFENING BONDSELFTAL vs COMB. — S.U.B.T. OP 29 JANUARI 1939, 4.15 uur namiddag.

BONDSELFTAL.
Costuum Blauw-Zwart

Raphaela (Subt)
De Koop (Transv.) — Hollander (RCC)
W. Leers (J. Holl.) — Bloemendaal (Asiento) — Sentiago (J. Holl.)
Ramirez (J.H.) — Oostlander (Asiento) — Bosch (Subt) — H. Nahar (Transv.) — Cristiaan (RCC)

O

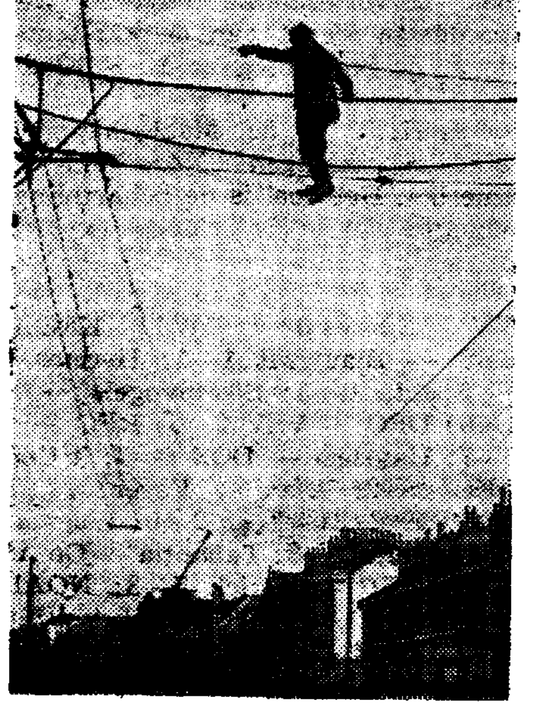
Ruiz (Subt) — V. Evertsz (Subt) — Suarez (RCC) — Hudson (RCC) — Pietersz (Subt)
Meulens (RCC) — Bakhuis (Subt) — M. de Castro (Subt)
F. Da Costa Gomez (RCC) — Jandroep (Subt)
Grovell (Subt)

COMB. R.C.C. — S.U.B.T.
Costuum Wit-Zwart

RESERVES:
Salcedo (SUBT), Rondijk (RCC), Rosina (Scherp.), Nahr (Scherp.), G. Salomon (Atl.), Hoelen (Herc.), Royer (J.H.), Mau Asam (Transv.), F. Jansen (Fey.), Bernabela (Fey.) en Pardo (J.H.).

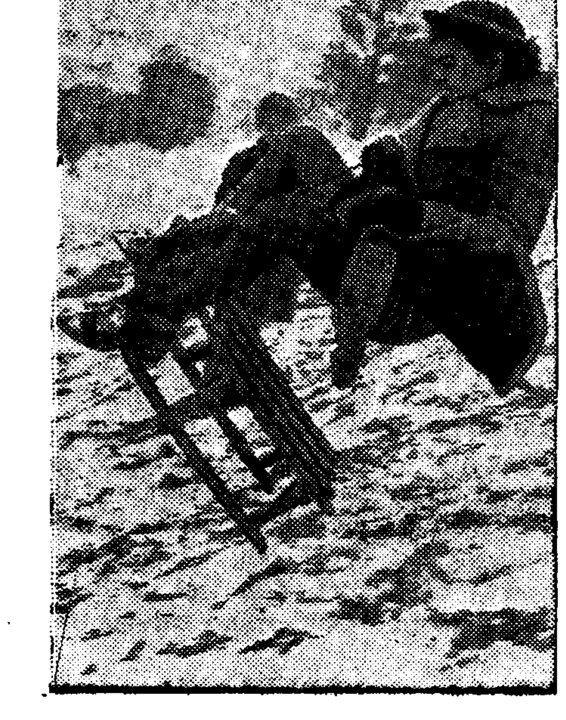
DE SPELERS WORDEN DINGEND VERZOCHT TIJDIG OP HET TERREIN AANWEZIG TE ZIJN.

HET BESTUUR.

DE MODERNE ELECTRICIEN.

Zoals de beroemde Blondin indertijd wandelde over een touw die boven de Niagara hing, zo balanceert zich de moderne electriciën over een ijzeren draad in een stad in Engeland om de draden van de electrische na te zien.

KONING WINTER REGEERT.

In Europa heeft men de laatste weken kennis gemaakt met een ouderwetse winter. Maar de winter heeft ook zijn genoegens; hierboven ziet men een wintersporter die een noodlanding maakt. Gelukkig is de sneeuw zacht.

ADAMSON OVERSCHAT ZIJN EIGEN KRACHT.